

TORONTÁI

A BÁNSÁG MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA
Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Beckerek, Obiljityeva ucca 1. Telefon: 281 és 21

CSÜTÖRTÖK, 1929 AUGUSZTUS 1
58. ÉVFOLYAM, 175. SZÁM

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ
Előfizetési árak: évente 300, félre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Megjelenik délelőtt.

Ljubljánából jelentik: Mária királyné felépülése óta tegnap tett először egy hosszabb autósétát, miközben a királyné maga ült a volánnál. A lakosság mindenütt a legnagyobb szeretettel és lelkesedéssel éltette az uralkodónőt.

Beográdból jelentik: Marinkovity dr. külügyminiszter, aki hosszabb ideig tartózkodott Zlatiborban, tegnap újra visszatért a fővárosba. Ugyancsak ma tért vissza Beográdba dr. Szrskity igazságügyminiszter, aki hosszabb időt töltött Szarajévóban.

Bukarestből jelentik: Seaton Watson angol újságíró, aki Scotus Viator néven ismeretes, tegnap Kolozsvárra érkezett, ahol Buzdurgán régens fogadta és ebédet adott a tiszteletére.

Moszkvából jelentik: A nankingi kormány híresztelése a kínai-orosz tárgyalásokról valótlannak. A nankingi kormány csak manőverezik ezekkel a hírekkel, mert ilyenformán akarja leplezni igazi céljait a a keletkínai vasutakra nézve.

Beográdból jelentik: Gresina ialucaiban tegnap a csendőrök elfogták Gligorijevity Dragoszláv ismert banditavezért. A községhezához való menet közben Gligorijevity hirtelen revolvért rántott és mindkét csendőrt lelőtte, majd a falu mellett óriási erdőségbe menekült.

Budapestről jelentik: A városban mindenfelé a legnagyobb csend, rend és nyugalom uralkodik. Ugyancsak megnyugtató jelentések érkeztek Bukarestből és Bécsből, ahol házkutatásokat tartottak tegnap éjjel és negyvenkét egyént letartóztattak.

TÓZSDE

Julius 31.

MA 100 DINÁR:

Budapesten . . .	9 99 pengő
Zürichben . . .	12 sv. frank
Berlinben . . .	7 33 ar. márka
Bécsben . . .	12 42 silling
Triesztben . . .	33 60 lira
Prágában . . .	58 95 cseh kor.
Newyorkban . . .	1 70 dollár
Bukarestben . . .	300 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTÓZSDE.

Magyar Hitel 80, Olasz Bank 71, Nemzeti Bank 224, Pesti Hazai 200, Ganz-Danubius 104.50, Ganz-Villamos 68.20, Nasici 164, Délcukor 101.50.

Szófiában véglegesen belátták, hogy szakítani kell az eddigi módszerekkel.

Szófia, aug. 1.
A lapjelentésk szerint, ma hívják egybe a minisztertanácsot, amely elő fogja készíteni a jugoszláv korinány jegyzékére adandó választ.

A jugoszláv kormány jegyzéke a hivatalos körökben igen nagy szenzációt váltott ki. A jegyzékből ugyanis azt látják, hogy a jugoszláv kormány indítványa nem jelent mást, mint a piroti egyezmény jegyzőkönyvének a megsemmisítését.

A ljubljani Jutro vezércikkézik erről a kérdésről és a következőket

mondja: Minden jel arra vall, hogy a jugoszláv—bolgár viszony döntő stádiumba kerül. A helyzet az utol-
közleges hetekben jelentékenyen megváltozott és minden arra vall, hogy Szófiában véglegesen belátták annak a lehetetlenségét, hogy a megkísérelt módszerekkel lehessen operálni és megegyezésre jutni.

Nésity SHS követ tegnap délután két óra hosszat tárgyalt Burow külügyminiszterrel. A tanácskozás, hirszerint, kapcsolatos a piroti konferencia határozatainak végrehajtásával.

Görög—török megegyezés készül döntőbírósi alapon.

Athén, aug. 1.
A görög kormány azt indítványozta a török kormánynak, hogy likvidálja a két ország közötti összes függő kérdéseket és ellentéteket.

Azokat a kérdéseket, amelyeknél nem sikerül megegyezésre jutni,

döntőbírósi eljuttatná a két állam kormánya.

A görög kormány azt javasolta, hogy forduljanak közösen a hágai nemzetközi döntőbírósihoz azzal a kérelemmel, hogy jelöljön ki számukra két döntőbírot.

Tukáék is meg akarták csinálni a paraszt-pártot.

Pozsony, aug. 1.
A Tuka-pör tárgyalásának harmadik napján Schnácyt, a Szlovák segédszerkesztőjét hallgatták ki a Rodobrana szerepéről. Schnácy kijelentette, hogy a Rodobrana nem állott semmiféle összeköttetésben a magyar levante szervezettel és egyáltalán nem volt forradalmi intézmény.

Bach Sándor, a Szlovák főmunkatársa a következő tanu, akit ugyancsak a Rodobranára nézve hallgattak ki. A tót néppártba — mondotta — csak azért léptem be, mert láttam, hogy a cseh hivatalnokok sokkal jobban elnyomják a tótokat, mint azt valaha tették a magyarok. A Rodobrana vezérei: Juriga és Tomanek voltak, míg fővezére Tuka, aki az előbbiekkal szemben állandóan mérsékletre intett.

Igy egy időben, emlékszem egy gyűlésre, amikor Hlinka a következő kijelentést tette: Le kell számolni a csehekkel. Zsákba őket és bevelük a Dunába. — Ezzel a szélsőséges irányzattal szemben jelentette Tuka mindig a mérséklet és a higadtságot.

Amikor azután a tót néppárt bejutott a kormányba, én megmaradtam autonómistának — vallja Bach, mert láttam, hogy a tótok elnyomtatása nem szűnik. Faluról-falura jártam, hogy megszervezzem a paraszt-pártot. Magyarországból azonban sem pénz, sem pártfogást nem kaptunk. Az erről szóló hírek egyszerű koholmányok.

Mi bizony magunkról a legfantasztikusabb híreket terjesztettük, hogy megfélemlítsük ellenfeleinket, de olyan badarságot, hogy a magyar leventékre támaszkodunk — nagyon együgyű emberek találhattak ki.

Schwarz csendőrnagy a következő, akit tanu minőségben hallgattak ki. Öt évvel ezelőtt — mondotta — Sidó csendőrnagy kikérdezte a csendőrség szervezőtéről, mert egy tót politikai csoporttól felszólítást kapott az önálló tót csendőrség megszervezésére.

Bulgária a diktatura kikiáltása előtt?

Beograd, aug. 1.

A határmenti hírek szerint, Bulgária sorsdöntő napokat él, amennyiben csak napok, esetleg órák kérdése a bolgár diktatura kikiáltása.

Szófiában megszokták nélkül iolynak a tanácskozások s minden jel arra vall, hogy Boris király proklamálni fogja a diktaturát.

A bulgáriai események homlokterében Vlkov tábornok, római követ áll. Vlkov hadügyminiszter volt s diktatori ambícióit sohasem titkolta. A bolgár fővárosban biztosra veszik, hogy amennyiben a diktatura kikiáltására sor kerül, Boris király csak Vlkov kezébe teszi le a diktatura irányítását.

A jelentések a világsajtóban is élénk feltűnést keltek és a nemzetközi diplomáciai világ felfigyelt a várható eseményekre.

Nagy katonai pompával temették el Miloszlavljevity tábornokot.

Beograd, aug. 1.

Tegnap délelőtt nagy katonai pompával temették el Miloszlavljevity tábornok, hadseregparancsnok, Beograd város térparancsnokát, aki tíz nappal ezelőtt tüdőgyulladásban megbetegedett és legyöngült szervezete nem tudott megküzdeni a pusztító kórral.

A megboldogult tetemeit az Oficirszki Dom előcsarnokában helyezték ravatalra és onnan történt is a temetés. Kilenc órákor az elhunyt tábornok koporsóját magasabbrangu katonatisztek vitték ki a csarnokból és elhelyezték az épület előtt álló ágyulafettán. A temetési menetben a koporsót a kormány részéről Zsvikovity tábornok, miniszterelnök, Uzunovity, Kumanudi, Hadzsity tábornok, Makszimovity, Drinkovity, Svrljuga és Radivojevity miniszterek kísérték.

Az Oficirszki Dom előtt Krsztity Radoszláv tábornok mondott gyászbeszédet, méltatva Miloszlavljevity katonai és szervezői érdemeit, majd a templomba vitték a koporsót, ahol a beszentelés után Jovánovity Milán tábornok mondott rövid méltató beszédet az elhunytól, akinek tetemeit ezután a temetőbe vitték, ahol ágyudörgés közepette helyezték örök nyugalomra.

Ötven főnyt loss a német jóvátételi delegáció.

Berlin, aug. 1.

A hágai jóvátételi konferenciára küldendő német delegáció összetétele még ismeretlen. A minisztertanács még nem döntött arra nézve, hogy milyen szempont szerint állítja össze a delegációt, amelyről csak az biztos, hogy ötven főből fog állani.

Építik a Beckerek—perlezi utat.

Beograd, aug. 1.

A beográdi oblaszt biztosra jóváhagyta a Beckerek—perlezi közút építésére előirt hitelt, egy millió 140 ezer dinárt. Az út építésére augusztus 5-ikére irták ki az árlejtést.

Összehúzódt két francia katonai repülőgép.

Párizs, aug. 1.

A mally-i repülőtéren tegnap két katonai repülőgép összeütközött. Az egyik gép pilótájának sikerült ejtőernyővel kiugrania, de a légáram a lebukó gép elé sodorta, amelynek légszavaria a szó teljes értelmében lefejezte a szerencsétlen embert.

A másik gép sulyosan megrongálva is tovább repült és sikerült baj nélkül leereszkednie.

Öngyilkosságot kísérelt meg két varróleány, mert nekik nem jut cifra ruhára.

Beckerek, aug. 1.

Tegnap a reggeli órákban jelentették az ügyeletes rendőrtisztnek, hogy a Petrográdszka ucca 57. számú házában két leány öngyilkosságot követett el. Időközben a háziak intézkedésére a két öngyilkosjelöltet kiszállították a kórházba, ahol ápolás alá vették őket.

A rendőrség még nem hallgatta ki a két öngyilkosjelöltet és így a háziak információja után ismertetjük az esetet.

Veidl Annus 15 éves novacrnjai leány tanulóleányként van alkalmazva Sz. Welner Wally szalonjában. Ugyanott volt alkalmazva a 16 éves Tancos Vera, aki azonban kitöltötte a tanulóéveit és azóta otthon tartózkodik szüleinél Novacrnján. Tegnapelőtt este Tancos Vera bejött a városba Veidl Annus meglátogatására és ruhát meg gyümölcsöt hozott neki.

A két lány este elment sétálni, a legvidámabb hangulatban jöttek haza és nyoma se látszott rajtuk a sötét elhatározásnak. Reggel fél 6 órakor a házbeliék figyelmesek lettek rá, hogy a két lány rosszul van. Eleinte nem hederítettek rájuk, mert azt hitték, hogy az elfogyasztott gyümölcstől betegek. Később, mikor észrevették, hogy itt alighanem nagyobb a baj, faggatni kezdték őket,

Szerelem, kémkedés, Cseka és — halál.

Reilly Sidney volt angol repülőbiztos kalandos élete és tragikus halála. — „X B 9.” — Aki Kerenszky jobbkeze és aztán Lenin bizalmasa volt. Egy három angol kém élete.

Párizs, jul. 31.

A nagy angol napilapokban, valahol a személyi hírek között volt olvasható ez a kis híradás: „A. G. P. U. (az orosz állambiztonsági szervezet) a kelet-oroszországi Allakul községben letartóztatta és kivégeztette Reilly Sidney volt repülőbiztos, az angol titkosrendőrség tagját.”

Az a férfi, akinek ezek a sorok sírfeliratul szolgálnak, semmiesetre sem volt Reilly Sidney. Egész sorozat neve volt, többek között az „X. B. 9.” cím, amelyet zseniális teljesítményeivel világhírűvé tett. Polgári neve természetesen egész más volt 1907-ben, amikor tetterős, energikus ifjúként hagyta el az oxfordi egyetemet. S ekkor jött a katasztrófa, a mely magas, karcu, csodáson szép szöke, Lady Emily névre hallgató női lény képében jelentkezett. Lady Emily még nem töltötte be huszadik életévét, de már egyike volt a londoni felsőbb tízezer legismertebb szépségeinek, akinek az apja közbeesülésben álló peer volt. A fiatalember együtt táncolt, sportolt és tévozott a széke szépséggel és egy szép napon elveszítette fejét és megkérte a leány kezét. Az apa felháborodva dobatta ki lakáival a kérést és a szép Emily hat hónap múlva egy ismert felsőházi tag felesége lett.

Sidney az esküvő napján öngyilkos akart lenni. Egy barátja csavarta ki kezéből a revolvért és azt mondotta neki:

— Van ennél szebb és nemesebb halál. A tanácsot meg is fogadta és a délceg Oxford-hallgatóból a titkos

amire bevallották, hogy zsirszódát ittak, mert közös elhatározással öngyilkosok akartak lenni.

Hogy mi készítette ezeket a fiatal és megdölgötlan lányokat tettük elkövetésére, nem tudják. Az hiszik, hogy egészen jelentéktelen okok játszottak közre abban, hogy Tancos Vera és Veidl Anna megunták ezt az életet, amelyben mindig csak ők csináltak másoknak ragyogó ruhákat, de nekik nem jutott ezekből a tündéri, lágy csodákból semmiesem.

A kórházi jelentés szerint, mindkét lány sérülése könnyebb természetű, úgy hogy pusztán egy mentóval megjelölten fognak mindig rá gondolni azokra a pillanatokra, a mikor el akarták dobni maguktól az életet, nem felejtve el előbb megkérni azonban szépen a háziakat, hogy közös sirba temessék el őket, ha meghalnak.

Szegény, jó falusi lányok, akik bejönnek ide a városba, őket előbb érzéketlenül kellene a város hiu, üres fiacával szemben. Meg kellene őket arra tanítani, hogy nem a szép, cifra ruha teszi a nőt — ahogy ők a szalonokban látják. Meg kellene velük értetni, hogy sokszor de sok könny, szenny, szenvedés egy-egy ilyen cifra ruha. Ezért bizony nem érdemes meghalni.

angol kém szolgálát „X. B. 9.” név alatt rejtőzött ügynöke lett, akiről csak intim barátjai tudták, hogy inge alatt azon a helyen, ahol azelőtt Emily fényképét hordta, az angol zászló egy darabja simul a testéhez. Husz éven át játszott a halállal a bátor fiatalember. Moszkvában 1910-ben volt először és az ő tervei alapján építették fel akkoriban az első repülőgéphangárt. Az angol Intelligence Service már nagyban készült a háborúra. 1914-ben a légi csapat tagja volt s egyike a legvakmerőbb pilótáknak, aki számos hőstettet vitt véghez. Gépével Lengyelország felett repült és hírszolgálatot lát el, míg Krakóban megsebesül. 1917-ben, az orosz forradalom idején X. B. 9. már orosz uniformist visel és Kerenszki legbizalmasabb hívei közé tartozik. A kommunista-párt tagja, Lenin bizalmasa lesz Relinszky néven, akiért minden népbiztos tüzbe tette volna kezét. Résztvett a Kolcsák és Denikin elleni harcokban s minden jól ment, míg egy eltévedt levél fel nem derítette, hogy Relinszky voltaképpen a Downing Street szolgálatában áll.

Letartóztatták és halálra ítélték. Az utolsó éjszakán kivételesen megengedték neki, hogy papot vegyen igénybe. Relinszky megfojtja a papot és ruhájában elmenekül. Vándorszerzetesként jut el Svédországba, majd hazatér Londonba s megteszi jelentését. Hat hónappal később megtudják a kémosztályon, hogy Moszkvában elfogták az angol titkos szolgálat két legjobb tisztjét, X. B. 9. jelentkezik és közli, hogy társai megmentésére indul. Nem akarják elengedni, mert jól tudták, hogy a biztos halálba megy, de minden rábeszélés hiábavaló volt. Egy ismert népbiztos maszkjában sikerült a fogházhoz jutni és kiszabadítani két társát. Társait hazaküldte s ott maradt tovább dolgozni. A cseka

már ekkor tudta, kivel áll szemben és egész szervezetét mozgósította X. B. 9. elfogatására. Nagy díjat tűztek ki fejére, de nem tudták megfogni, mert naponta változtatta alakját. Most újra elfogták egyik sifirizott jelentését, X. B. 9. nem kerülhetne el sorsát.

Londonban egy gyönyörű szép szöke asszony fájó könnyeket hullatott, amikor urával közölték, hogy a titokzatos X. B. 9. meghalt . . .

Abelvárosi lóusztatónál felholtan húztak ki a vízből tegnap egy kislányt.

Beckerek, aug. 1.

Könnyen tragikus szerencsétlenség oka lehetett volna tegnap délután a gyermeki könnyelműség, párosulva a szülői gondatlansággal.

A Brigadira Risztitya uccában lévő lóusztatónál nap-nap után, a rendőri tilalom dacára, egész csomó apró gyerek fürdik minden felügyelet nélkül. Tegnap délután ebben az önkéntes uszodában egy Szabó nevű nyolc éves kislány is fürdött tizedmagával. Hogy, hogy nem, a kislányt a mély víz felé sodorta az ár, uszni nem tud és elmerült.

A gyerekek kétségbeesett sikoltozására a helyszínére futott a Gruin fuvarozó cég tisztviselője, Faragó István, és gondolkodás nélkül azonnal ruhástul a vízbe dobta magát, hogy a már elmerült és fuldokló gyermeket kimentse. Ugyancsak utána uszott Faragónak egy Mokker József nevű 13 éves bátor kisfiú és sikerült nekik nagy és küzdelmes mentés után a felholt kislányt kimenteni. A gyermeknek a parton mesterséges légzést alkalmaztak és kemény felőrai munka után visszaditák az életnek. Ha a két derék életmentő, akik saját életük kockázatásával siettek az elmerülő gyermek mentésére, csak egy percig habozik, már csak a hulláját halászták volna ki a könnyelmű gyerekeknek.

Ezzel kapcsolatosan nem tudjuk megérteni, hogy engedhetik le a szülők apró gyerkeiket egyedül, minden felügyelet nélkül a Bégára. Magunk is láttunk ennél az usztatónál 4-5 éves gyereket egyedül fürdeni. Hogy engedhetik le egyedül és hogy engedhetik éppen a lóusztatóhoz, a hol a gyerek meg is fertőzhetik.

A hatóság pedig nagyobb érvényt szerezhetne rendeleteinek. A rendőrség megtiltotta a szabad Bégában való fürdést és kijelölt egyes helyeket, ahol fürdeni lehet. A lóusztató nincs a szabad fürdésre kijelölt helyek között és mégis állandóan zsúfolva van gyerekekkel.

Titokzatos gyilkosságot fedetek föl Pirotnban.

Beograd, aug. 1.

A piroti csendőrség a beográdi rendőrséggel karöltve nyomoz egy a beogradihoz hasonló gyilkosság ügyében. Néhány nap előtt ugyanis egy fej és végtagok nélküli férfihullát találtak meg a Nisava partján. Ugyanott találták meg később a nulla tejét is baltával borzalmasan széttroncsolva.

A csendőrség megállapította, hogy a meggyilkolt Naszipovity Jója prisztinai tyilimkereskedő. A gyilkosság gyanúja miatt a csendőrség letartóztatta Satyirovity Taip 22 éves cukorkaárst és segédeit.

A vajdasági városok amerikai kölcsöne.

Vrsac, aug. 1.

A vajdasági városok szövetségének választmánya igen fontos ülést tartott Vrsacon dr. Borota Branislav noviszádi polgármester elnöke alatt.

A konferencián résztvettek Antulla Dragomir, a dunamelléki tartomány főispánja, Karlavaris Vekoszlav, a noviszádi városi takarékpénztár igazgatója, Cvejánov Gyorgye szombori helyettes polgármester, Petrovity Koszta szubotici városi főmérnök, Gyorgyevity Szlobodán szentai polgármester, Tatity Alekszander sztáranjizsai főjegyző, Notáros Zsivojin polgármester-helyettes Kikindáról, Sztéfanovity Nikola becskerek polgármester, Iszakovity Vászta pancsevői és dr. Szpatity Koszta belackvai polgármester.

A vajdasági városok szövetségének választmánya ülést elsősorban azért hívták össze, hogy a polgármesterek meghallgathassák Rádin Gyorgye expozéját a vojvodinai városoknak nyújtandó kölcsön ügyében. Rádin Gyorgye, az amerikai jogszláv egyesület titkára, aki önzetlenül felajánlotta szolgálatait, hogy a vojvodinai városok ügynökök kizárásával egyenesen az amerikai bankoktól kapjanak dollárkölcsönt.

A konferencián Rádin Gyorgye ismertette az amerikai jogszláv egyesület működését. Az egyesület tavaly Jugoszláviát ismertető könyvet adott ki, aminek eredményeként nagy érdeklődés nyilvánult meg Jugoszlávia iránt.

Konkrét érdeklődésre négy nagy amerikai bank kijelentette, hogy elvben hajlandók kölcsönt adni, még pedig minimálisan tízmillió dollár.

A newyorki bankok azonban azonnal az iránt is érdeklődtek, hogy a vojvodinai városok a kölcsön ellenében, milyen garanciákat nyújtanak és mire fordítják a kölcsön kapott pénzt. Amerika csak rentabilis célokra hajlandó kölcsönt adni: városi üzemek, gyárak, vágóhid, központi temető, ármentesítés stb. céljaira.

Az amerikai kölcsönnek az Európában kaphatóval szemben az a nagy előnye, hogy az amerikai bankok csak a kölcsönt folyósítják és nem akarják azt a munkát is elvégezni, amire a kölcsönt fordítják. Az európai tőke ezzel szemben maga akarja azt a technikai munkát is elvégezteni, amelyre mi a kölcsönt felhasználjuk.

Rádin Gyorgye a Newyorkból kapott instrukciók alapján kérdéseket intézett a megjelölt polgármesterekhez, akik kijelentették, hogy augusztus 10-ig elküldik válaszukat és a kért adatokat a noviszádi városi takarékpénztárhoz, mivel az egész akciónak itt van a központja.

A városi szövetség választmánya foglalkozott még a szerb színházegyesület segélyezésének ügyével is. A színházegyesület segélyezésére vonatkozólag az összes polgármesterek morális kötelezettséget vállaltak, hogy városaik közgyűlésének javaslatot fognak előterjeszteni a társulatnak nyújtandó szubvenció ügyében.

A legjobb gramofon márkák A legjobb sígeregerek részletezése

Aug.
Péter
24. N
hossz

Do
délut
Niko
volt
vét
lent
kar.
szöv
azon
nek
törté
meté
temp
újbol
plom
törvé
gyá
sant
a me
iezt

Elte
A tra
hnyit
Viel
ment
osztat
halá
adta

Ala
össze
szívve
retett
meny
rokon
Burg
31-én
az Ur
halott
guszta
a gyá
vállal
nan a
galom
mise-á
2-án é
tempo
1929.
béke
férie
get J
ta sz
anyos
Rózsá
Borov
Lajos
Tibor

Leé
ség. D
mellet
nap é
nek a
Leége
lelkés
gyont
gyobb
ságok
dosko

Bu

Buza
Tengeri

Buza

Tengeri

Aug. 1. csütörtök. Rk. és Prot.: Vas. Péter. Gk.: Makrsz V. Zsidó: Thamus. 24. Napkelte 4:34, nyugta 19:37. A nap-hossza 15:03. Az év végéig még 152 nap.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Hőemelkedés közben nyugatról növekedő felhőzettel zivatarhajlam. oooooooooooooooooooooo

Dosen Nikola temetése. Tegnap délután 5 órakor ment végbe Dosen Nikolának, a zágrebi semmitőszék volt bírójának temetése óriási részvét mellett. A gyászházban megjelent a tartomány, a város, a bírói kar, valamint a becskeréki ügyvéd-szövetség egy-egy küldöttsége, azonkívül a város társadalmi életének számos tagja. A gyászházban történt egyházi szertartás után a temetési menet a gör. kei. plébánia-templomba vonult, ahol a koporsót újból beszentelték, majd a templom udvarán Markovity Borivoj törvényszéki bíró tartott meghatározó gyászbeszédet, amelynek elhangzása után a központi temetőbe indult a menet, ahol örök nyugalomra helyezték az érdemes bírót.

Eltemették Borovánszky Gézáját. A tragikus körülmények között elhunyt Borovánszky Gézáé Burget Viola temetése ma reggel 8 órakor ment végbe a város társadalmának osztatlan részvételével. A család a halálesetről a következő jelentést adta ki:

Alulírottak úgy a maguk, mint az összes rokonaik nevében megtört szívvel jelentik, hogy a forrón szeretett feleség, illetve anya, leány, meny, nővér, sógornő, nagynéni és rokon, Borovánszky Gézáé szül. Burget Viola folyó évi július hó 31-én reggel rövid szenvedés után az Urban csendesen elhunyt. Drága halottunk hült teteme folyó évi augusztus hó 1-én délelőtt 8 órakor fog a gyászházban. Hajduk Veljkova (volt Merczy nece), a róm. kat. hitvallás szerint beszenteltetni és onnan a róm. kat. temetőben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise-áldozat folyó évi augusztus hó 2-án délelőtt 8 órakor a gimnáziumi templomban lesz. Velikibecserek, 1929. évi július hó 31-én. Áldás és béke hamvaira! Borovánszky Géza férje, Pipi és Öcsi gyermekei, Burget József és neje szül. Cichlár Berta szülők, Borovánszky Gyuláné anyósa, Vajda Lajosné szül. Burget Rózsa nővére, Tüske Máténé szül. Borovánszky Irén sógornője, Vajda Lajos sógora, Vajda Zoltán, Vajda Tibor unokaöccsei.

Leégett egy hunyadmegyei község. Déváról jelentik: A Hátszeg mellett Boica község főuccája tegnap délelőtt kigyulladt. A tüzvésznek a falu nagyrésze áldozatul esett. Leégett a görög keleti templom és lelkészi lak is. A tüzvész folytán vagyontalanná lett lakosság a legnagyobb nélkülözések elé néz. A hatóságok gyorssegély kiutalásáról gondoskodtak.

Budapesti terménytőzsde.

Julius 31-iki zárlat.

Buza	októberi	24.89	(25.53)
	márciusi	27.—	(27.63)
Tengeri	júliusi	—	(—)
	májusi	19.75	(20.20)

Irányzat lanyha.

Csikágói terménytőzsde.

Julius 31-iki zárlat.

Buza	júliusi	143 ¹ / ₂	(139—)
	szeptemberi	147—	(143 ¹ / ₄)
	decemberi	154 ³ / ₄	(151—)
Tengeri	júliusi	108 ³ / ₈	(104 ⁷ / ₈)
	szeptemberi	106 ³ / ₈	(104 ¹ / ₄)
	decemberi	103 ⁷ / ₈	(100 ¹ / ₄)

Irányzat búzában szilárd.

Aranyat loptak a muszári bányából. Déváról jelentik: A „Mica” bányavállalat muszári aranybányájából a napokban ismeretlen tettesek 500 gramm szinaranyat loptak el 40.000 leu értékben. A rendőrség megindította a nyomozást s a bánya munkásai között keresik a tetteseket.

Rendőri hír kánikulában. Őrszem jelenti hevenyén, — Aki a strandon vizet lából: — Egy öngyilkos szándéku egyén — Kiugrott máma a Bégából.

Egy szép

mindig mosolygó, csupa élet fiatalasszony hunyta le a szemét olyan tragikus körülmények között, hogy az ember megdöbbenve áll meg a végzet félelmetes hatalma előtt. Nem hittem volna, hogy ezeken a hasábokon, ahol róla mindig a magyar színházzal kapcsolatban volt szó, ahol mindig a legszebb és legjobb jelzők állottak temperamentumos, vidám, igazi életörömös játékaról, valamikor — ilyen gyorsan — a tragikus gyász sötét szavait kell majd írni. Néhány nap előtt még mosolygón, ragyogó szemekkel találkoztunk vele és most már fehéren, mozdulatlanul, érzéketlenül fekszik, nem hajtvva azok fájdalmára, akiket jobban szeretett az életénél és akikkel szemben mindig szerető jó gyermek és önfeláldozó anya maradt. A halál tragikumával, súlyos terhével szemben ilyenkor a fájdalom frissében de kevés vigasztalás a feltámadás reménye. Meg kell azonban mégis nyugodni benne és hinnünk kell a viszontlátás reményében, mert lehetetlen, hogy ennyi jószág, ennyi lelki nemesség csak úgy nyomtalanul muljék el a világűrben. Kell jönni egy létnek, ahol újra egymásra lelnek, akik szerették egymást, ahol elnyerik jutalmukat azért, amivel a sors itt a földön adósuk maradt. Szegény, korán elhunyt Burget Viola, aki amnyit kellemes, vidám, derült percet szerzett nekünk — mindig a szívünkben leszel! De vajon tudja-e az egész világ részvéte pótolni annak a végtelen szeretetnek a nagyságát, amely egy anya szívében él gyermekeivel szemben? Mit ér nekik az egész világ szeretete? Ez együttvéve sem ér annyit, mint az anyai szív! Ezen az egy ponton nem lehet vigasztaló szót találni, csak a hitet a végtelen irgalomban...

J.

Egy tizennyolcéves sofiőr miatt, aki fáradtságtól elaludt az uton, felborult az autó és tizennégy ember súlyosan megsebesült. Marosvásárhelyről jelentik: Egy helyi érdeklő társasautó, mely Marosvásárhely és Kovászna között közlekedik, este 7 és 8 óra közt Nyárádszereda és Jobbágyfalva közt felborult s utasai közül tizennégyen súlyosan, hárman könnyebben megsebesültek. Maga a sofiőr, egy tizennyolc éves fiú, Balázs György is súlyosan megsebesült, egy újat a jobb kezéről leszakította az autó. A fiú azzal védekezett, hogy gazdája parancsára az egész éjjel féket javított s az éjszakázás és fáradtság annyira kimerítette, hogy hajtás közben elaludt. A sofiőrt letartóztatták.

Aradi uriaszony súlyos balesete. Dr. Lövinger Miksánét, dr. Lövinger Miksa volt aradi kórházi főorvos feleségét, súlyos szerencsétlenség érte tegnap délelőtt Aradon. Az uriaszony leányával sétált a Weitzer uccán és egy aszfaltrepedésben megbotlott és elesett. Dr. Lövingerné segítségére siettek a járókelők és bevitték egy közeli üzletbe, ahol megállapították, hogy dr. Lövinger Miksánénak eltört a bal alsó karja. Orvosi vélemény szerint, néhány hét múlva a sérülésnek nyoma sem marad.

Akinek hivatása végzésében pontosságra van szüksége, jóljáró, pontos zsebrát, ébresztőórát és faliorát a legolcsóbban csakis Baaden Hugó óras- és ékszerésznél szerezhet be. Alekszandrova (Fő) ucca.

Ahol önként valorizálnak a takarékpénztárak. Németországnak hívják ezt a csodálatos országot, ahol pedig a valorizációs törvény már évekkel ezelőtt elrendelte a takarékbetéteknek 25 százalékig terjedő felértékelését. A Brémai Takarékpénztár azonban nem elégedett meg azzal az összeggel, amit ezen az alapon juttatott régi betevőinek, hanem lelkiismeretesen megvizsgálta a rendelkezésre álló alapokat és kutatta azt is, hogyan tudta a maga részéről átmenteni a takarékbetétek formájában rábizott vagyonokat. Ezek a vizsgálatok pozitív eredménnyel jártak. A régi betevők most körlevélet kaptak a takarékpénztártól, a melyből a legnagyobb meglepetéssel értesültek arról, hogy a valorizálás alá eső betétek után további 10 százalékot írnak a javukra a régi betétkönyvben. Természetesen ez a példa hamarosan követőkre fog találni a német intézetek sorában. Viszont igaz az is, hogy ott 15 milliárd márkára emelkedett a valutaösszeomlás óta gyűjtött betétállomány.

Trebitsch Ella értesíti a mélyen tisztelt hölgyközönséget, hogy miéderszálnóját augusztus hó 1-től Alekszandrova u. Temmer-ház I. emelet helyezi át.

Fiatal lányok részére szerkeszti Tutsek Anna a Magyar Lányokat a legszebb legértelmesebb képes ifjúsági lapot. A folyóirat közli a legkiválóbb magyar és külföldi írők verseit, novelláit, regényeit. Színház, zene lakásdíszítés, testápolás, kézimunka, stb. rovatok részletesen foglalkoznak mindazzal amit egy művelt fiatal lánynak okvetlen tudni kell. Megjelenik havonta háromszor 1-én, 10-én és 20-án. Előfizetési ára negyedévre 30 dinár. A Magyar Lányok előfizetői 20 dinár kedvezményes áron szerezhetik meg a Százszorszép Könyvek című regénysorozatát. Együttes előfizetési ára negyedévre 50 dinár. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal. Budapest, VI., Andrassy ut 16.

Olcsó tűzifa. 1201
Gyertyánfaprigli, kevert,
 • 400 dinár öle. •
100 kg felvágva, házhozszállítva 38 dinár.
 Megtekinthető míg a készlet tart.
MILETA AZUCKI inkorekedőnél, Takarozka u. 28.

A „Jedinsztvo” SK f. évi augusztus 3-ikán, szombaton este fél 9 órai kezdettel a Centrál-kávéház összes termeiben szépségversenyvel egybekötött táncmulatságot rendez. A zenét egy elsőrendű zenekar szolgáltatja. Külön meghívókat nem bocsájtanak ki. A mulatság — amely iránt a közönség körében már is nagy érdeklődés nyilvánul meg — egyike lesz a legszebb nyári táncestélynek.

Tüdőbajosokra életveszedelem a napkura.

Az ideges embereknek valóságos mérég a napsugár. — Napból is megárt a sok.

A napimádok újra feltámadtak, ha más formában is. Mig például régebben a hölgyek a legnagyobb gonddal vigyáztak arra, hogy napsugár ne érje az arcukat vagy pláne a testüket és napernyővel vagy fátyollal védekeztek a napsugarak ellen, hogy szép fehér bőrük ne menjen tönkre, addig ma éppen az ellenkező végletbe estek.

Ma már, ahol csak lehet, keresik a napot és ahol csak találják, órákig fetrengenek benne, akár a krokodilusok. Az egyiknek csak úgy nincsen értelme, mint a másiknak. Ha őseink keveset napoztak, úgy mi mostan tulságosan sokat napozunk. A nap gyógyító erejét nagyon tulbecsülik és hála a napfanatikuskoknak és a természetes gyógymód apostolai agitációjának, azok a veszélyek, melyeket a tulzott napsugarak hozhatnak magukkal, teljesen el lettek feledve.

Igy például a nap ideges emberekre valóságos mérég, vértululásaik és fejfájásaik a napon fokozódnak, olyan tüdőbajosokra pedig, akik vérzésekre hajlanak, a napsugarak egyenesen életveszedelmet jelentenek. Sok szerencsétlen tüdőbajos lett áldozata ilyen tulzott és észszerületlen napkuráknak és fejztek be életüket egy hirtelen véromléssel. De az egészséges emberekre sem lehet jó hatással, ha órákon át az izzó napsugaraknak teszik ki magukat. Ugyanis ezzel szisztematikusan tönkre teszik bőrüket.

Ha ugyanis a lesülési és leburnulási folyamat évről-évre megtörténik, a bőr hervedt és ráncos lesz, mint azt a mezei munkásoknál is meg lehet figyelni. Mindenki tudja, hogy a parasztnők milyen gyorsan virulnak el. Ennek egyik főoka, hogy órákon át ki vannak téve a napsugaraknak. Miben is áll a lesülés tulajdonképpeni folyamata? A megbarnulás a testnek a napsugarak ellen képezett automatikus védelme, amennyiben bőrünk mélyebb rétegeiben sötét festék képződik. A négereknek nem kell leégniök, mert már enélkül is elég feketék. A test színének szerepe van a szerkezet hőszabályozásánál. Világosbőrű emberek érzékenyebbek, mint a sötétek, nem barnulnak le, bőrük csak tüzipiros és gyulladással lesz.

Minél gazdagabb a test sötét bőrfestékben, annál ellenállóbb a hővel és nappal szemben. Mivel a világosbőrű emberek már természettől fogva kevésbé ellenállóképesek a nappal szemben, nem szabad magukat mértéktelenül a napsugarak-

A legjobb gramofon márkák A legújabb stájerlemezek részletezése

O·R·I·E·N·T B·I·O·S·K·O·P

Csütörtökön, aug. 1-én; Pénteken, aug. 2-án 5, 7 és 9 órákor

Jön! Jön! Jön!
Lillian Harvey:
Egy éj Londonban.
Tim és Tom mint regnáló.

Nina Petrovna csodálatos hazugsága

Szent Pétervár életéből 9 szízes felvonásban. Főszereplők:
Brigita Helm, Fr. Lederer, Harry Hardt, Warwick Ward.
Kedvezményes jegyek nem érvényesek.

nak kitenniök, mivel a védőszerv működésének határa nagyon is véges.

A nap tulságos hatása által okozott legveszélyesebb komplikációk: a hóguta és a napszúrás már eleendően ismertek ahhoz, hogy ne kelljen rájuk ezen a helyen külön kitérni. A mondottak után az, hogy a bőr leégése, illetve az annyira vágyott barnaszínű test az egészségre nézve elsődrendű jelentőséggel bír, erősen kérdésnek látszik. Igen gyakran előfordul, hogy igen beteg em-

berek erősen leégnek és barna bőrük gyógyulást látszik mutatni, de valóságban azonban semmivel sem egészségesebbek, mint azelőtt, amikor még egész fehér volt a bőrük. Mások viszont fehérek maradnak, mert bőrberendezésük képtelenné teszi őket a leégésre, viszont makkegészségesek. A leégéssel való visszaéléssel, mint az egészségre ártalmas dologgal, fel kell hagyni. Napfény és levegő kiváló gyógytényezők, de ennél a lesülésnek nincsen valami nagyobb szerepe.

REGI SISTEM **BENCZE-féle PATENT** **PATENT-BENCZE**
ESSLINGENI GÖRDÜLŐ FAREDÖNYÖK
a legjobbak

Miniat és árajánlatot díjtalanul küldünk
BENCZE ANTAL és FIA
ESSLINGENI GÖRDÖNY, ZSALU ÉS
SZÖVÖTT FAREDÖNYGYÁR
VEL. BEČKEREK

ELADÓ egy kisebb
családi ház
üzlethelyiséggel, egy rövidre vágott, jó állapotban levő ZONGORA és 3 teljesen új CIPÉSZGÉP. Bővebbet 1180
Karadjordjev trg 113. (Vásártér).

Lukinich főuceai házának emeletén azonnal kiadó
két szoba
irodának, vagy rendelőnek. 1190

BALKÁN BIOSKOP

Csütörtökön, aug 1-én 5, 7 és 9 órákor

Ez Amerika

Nagyon szép zsidó tárgyú filmjáték 8 felvonásban.
Főszereplők: Georg Sidney, Patsy Ruth Miller és Jozefina Dunn.
Jön: **AZ IDEGEN LÉGIÓ**, gyönyörű szerelmi idill, a legszebb katona filmjáték.

A Djure Jaksitya ucca 3. szám alatt
egy jólmenő 1152

vendéglő

1929 augusztus 1-től bérbeadó.

Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál.

Noviszád központjában a Željeznička
ucca 23 számu

ház eladó.

Értekezhetni Kozma Gyula tanárnál
Vel. Bečskerek, Aranjeva ucca 3. és
jövő héttől a helyszínen. 1182

Fürdődresszek, frottirlepedők,

fürdőköpenyek és ehhez való anyagok, gyermektrikók és szokerlik a legnagyobb választékban 1174

RÖVIDÁRU Rt. „Az arany kalapács” **NÉPBANK** ház

Új speciális szűcs- és szörmeáruház!

Tisztelettel értesitem Velikibečskerek és vidéke n. é. közönségét, hogy **Velikibečskereken**, Vojvode Mišića u. (a nagyhid mellett) egy

speciális szűcs- és szörmeáruüzletet nyitottam,

hol állandóan óriási választékot tartok mindennemű szörmeáruházban.

Szörmekabatok, gallérok, szörmebélések a legújabb párisi divat szerint készülnek saját speciális szűcsműhelyemben.

Átalakítások, javítások elfogadottnak.

Spitzer Zoltán Vel. Bečskerek,

Vojvode Mišića u. (a nagyhid mellett). 1178

PLEITZ FER. PÁL**KÖNYVNYOMDA**

VELIKIBEČSKEREK, OBILITYEVA (ZÁPOLYA) U. 5. SZ.

Nyomatványok a legmodernebb kivitelben - Lapkiadás - Nyomatványraktár - Vonalozó-intézet
Tömöntöde - Könyvkötészet
Ruggyantabélyegzőgyártás

Telefonszám
21

Alapított
1846